

Số: /KH-UBND

Quảng Trị, ngày tháng năm 2021

KẾ HOẠCH

Thực hiện Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng trên địa bàn tỉnh Quảng Trị giai đoạn 2021-2025

Thực hiện Quyết định số 1929/QĐ-TTg ngày 25/11/2020 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng giai đoạn 2021 – 2025 (sau đây gọi là Chương trình); UBND tỉnh Quảng Trị ban hành Kế hoạch thực hiện trên địa bàn tỉnh như sau:

I. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu chung:

Huy động sự tham gia của xã hội nhất là gia đình, cộng đồng tăng cường trợ giúp về vật chất, tinh thần, chăm sóc, phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí hòa nhập cộng đồng, ổn định cuộc sống; sàng lọc, phát hiện và hỗ trợ can thiệp, phòng ngừa người rối nhiễu tâm trí; đặc biệt, trẻ tự kỷ bị tâm thần nặng, góp phần bảo đảm an sinh xã hội, nâng cao chất lượng dịch vụ trợ giúp xã hội đối với người tâm thần và người rối nhiễu tâm trí.

2. Mục tiêu cụ thể đến năm 2025:

- Hàng năm ít nhất 80% người tâm thần, 80% trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tiếp cận các dịch vụ y tế dưới các hình thức khác nhau; 70% trẻ em từ sơ sinh đến 6 tuổi được sàng lọc phát hiện sớm dạng khuyết tật phổ tự kỷ và được can thiệp sớm; ít nhất 85% trẻ em tự kỷ nặng được điều trị, giáo dục, phục hồi chức năng và trợ giúp phù hợp tại các cơ sở phục hồi chức năng và trợ giúp xã hội.

- Ít nhất 80% trẻ khuyết tật tự kỷ ở độ tuổi mầm non và phổ thông được tiếp cận giáo dục.

- Ít nhất 10% người tâm thần, người rối nhiễu tâm trí được hỗ trợ hướng nghiệp, lao động trị liệu tại cơ sở trợ giúp xã hội; ít nhất 90% hộ gia đình người rối nhiễu tâm trí có nhu cầu và đủ điều kiện được vay vốn với lãi suất ưu đãi theo quy định.

- 80% người tâm thần và người rối nhiễu tâm trí có khó khăn về tài chính được cung cấp dịch vụ pháp lý miễn phí theo quy định của pháp luật về trợ giúp pháp lý khi có nhu cầu.

- Hàng năm, ít nhất 80% người tâm thần nặng có hành vi nguy hiểm đến gia đình, cộng đồng được tiếp nhận, chăm sóc, phục hồi chức năng luân phiên tại các cơ sở trợ giúp xã hội.

- Ít nhất 60% cơ sở trợ giúp xã hội chăm sóc người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí có câu lạc bộ thể dục, thể thao, văn hóa, văn nghệ của người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; thu hút ít nhất 20% người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tham gia tập luyện thể dục, thể thao; 20% người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tham gia văn hóa, văn nghệ và biểu diễn nghệ thuật tại cơ sở.

- Ít nhất 60% số người trầm cảm, trẻ em tự kỷ và người bị rối nhiễu tâm trí khác có nguy cơ cao bị tâm thần và người tâm thần được tư vấn, trị liệu tâm lý, phục hồi chức năng xã hội và sử dụng các dịch vụ công tác xã hội khác tại cộng đồng và các cơ sở chăm sóc, phục hồi chức năng cho người tâm thần, cơ sở y tế.

- Ít nhất 30% gia đình có người tâm thần, 30% gia đình có trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí có nguy cơ cao bị tâm thần được tập huấn nâng cao nhận thức, kỹ năng về chăm sóc, trợ giúp và phục hồi chức năng dựa vào cộng đồng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Ít nhất 60% cán bộ, nhân viên công tác xã hội và công tác viên công tác xã hội trong lĩnh vực chăm sóc sức khỏe tâm thần tại cơ sở và cộng đồng được nâng cao năng lực thông qua tập huấn, đào tạo, đào tạo lại bồi dưỡng về chuyên môn, nghiệp vụ.

II. ĐỐI TƯỢNG, PHẠM VI:

1. Đối tượng:

Người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí theo quy định tại Chương trình là những người có vấn đề sức khỏe tâm thần, gồm: tâm thần phân liệt; chứng động kinh, tổn thương não, chậm phát triển trí tuệ, nghiện chất kích thích; rối loạn phổ tự kỷ, rối loạn tăng động giảm chú ý; người bị rối loạn stress sau sang chấn tâm lý, là nạn nhân của sự xâm hại, của bạo lực gia đình và học đường; người khuyết tật dạng tâm thần kinh, tâm thần khác.

2. Phạm vi thực hiện:

Kế hoạch được thực hiện trong phạm vi toàn tỉnh, ưu tiên hỗ trợ các địa phương có số người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí, người có nguy cơ tâm thần cao so với dân số.

III. NHIỆM VỤ VÀ GIẢI PHÁP

1. Trợ giúp y tế:

a) Thực hiện tốt chính sách, pháp luật về trợ giúp xã hội, phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; chính sách bảo hiểm y tế cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

b) Thực hiện dịch vụ phát hiện sớm trẻ em tự kỷ, người rối nhiễu tâm trí; tuyên truyền, tư vấn về phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

c) Phát triển mạng lưới cung cấp dịch vụ phát hiện sớm, điều trị, trị liệu và phục hồi chức năng đối với trẻ em tự kỷ và người bị rối nhiễu tâm trí theo quy định của pháp luật.

d) Triển khai phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng.

2. Trợ giúp giáo dục:

a) Thực hiện tốt các chính sách về giáo dục đối với trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí, bảo đảm phổ cập giáo dục đối với trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; chính sách ưu đãi đối với giáo viên, nhân viên tham gia giáo dục đối với trẻ tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

b) Thực hiện chương trình phòng ngừa, can thiệp sớm các trường hợp học sinh, sinh viên có biểu hiện tự kỷ và rối nhiễu tâm trí trong các cơ sở giáo dục và đào tạo trên địa bàn tỉnh.

c) Đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn cho giáo viên trực tiếp dạy trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí; tổ chức tập huấn cho giáo viên, cán bộ quản lý, nhân viên hỗ trợ, trợ giúp giáo dục trẻ em tự kỷ, người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí, gia đình về nghiệp vụ giáo dục trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí.

d) Khuyến khích thành lập, phát triển hệ thống dịch vụ và mô hình giáo dục trẻ em tự kỷ, người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí có hiệu quả từ trung ương đến địa phương, phù hợp với nhu cầu đa dạng của trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí: phát hiện sớm, can thiệp sớm, giáo dục hòa nhập, giáo dục chuyên biệt, giáo dục trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí tại cơ sở trợ giúp xã hội, gia đình và cộng đồng, giáo dục từ xa.

e) Rà soát, cập nhật, quản lý dữ liệu về giáo dục đặc biệt của trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí vào phần mềm quản lý hệ thống hỗ trợ giáo dục cho trẻ em tự kỷ và người chưa thành niên rối nhiễu tâm trí.

3. Trợ giúp hướng nghiệp, lao động trị liệu, hỗ trợ sinh kế và văn hóa, thể thao:

Triển khai hướng nghiệp, tổ chức lao động trị liệu, tổ chức các mô hình câu lạc bộ, các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể dục thể thao nhằm phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tại các cơ sở trợ giúp xã hội, gồm:

a) Đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ giảng viên hướng dẫn tổ chức lao động trị liệu cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

b) Hướng nghiệp, tổ chức lao động trị liệu, văn hóa và thể thao phù hợp cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tại các cơ sở trợ giúp xã hội, cơ sở phục hồi chức năng.

c) Xây dựng mô hình hỗ trợ sinh kế đối với gia đình người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; xây dựng mô hình hỗ trợ gia đình có người tâm thần và người rối nhiễu tâm trí khởi nghiệp.

d) Ưu tiên gia đình người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí được vay vốn ưu đãi để tạo việc làm và mở rộng việc làm.

4. Phát triển mạng lưới các cơ sở trợ giúp xã hội làm nhiệm vụ chăm sóc, giáo dục phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí:

a) Đầu tư xây dựng, mở rộng quy mô và phát triển Trung tâm Bảo trợ xã hội Tổng hợp 1 tỉnh Quảng Trị đảm bảo tiếp nhận, nuôi dưỡng, phục hồi chức năng cho người tâm thần và rối nhiễu tâm trí nặng trên địa bàn tỉnh.

b) Nâng cấp, mở rộng các cơ sở trợ giúp xã hội công lập để thực hiện dịch vụ chăm sóc người tâm thần chất lượng cao; đáp ứng nhu cầu tiếp nhận, chăm sóc người tâm thần, người rối nhiễu tâm trí và người tự kỷ có điều kiện kinh tế vào nuôi dưỡng, điều dưỡng tập trung.

c) Xây dựng mô hình cung cấp dịch vụ hoạt động trị liệu: về tâm lý, vật lý trị liệu và công tác xã hội cho người tâm thần, người rối nhiễu tâm trí tại Phòng Giáo dục - Tư vấn - Tái hòa nhập thuộc Trung tâm Bảo trợ Xã hội tổng hợp 1 tỉnh Quảng Trị.

5. Nâng cao năng lực đội ngũ công chức, viên chức và cộng tác viên:

a) Bồi dưỡng nâng cao năng lực cho đội ngũ cán bộ trợ giúp xã hội, giáo dục và phục hồi chức năng:

- Bồi dưỡng kỹ năng chuyên sâu về công tác xã hội lâm sàng trong chăm sóc sức khỏe tâm thần, trẻ em tự kỷ và rối nhiễu tâm trí cho công chức, viên chức, nhân viên và cộng tác viên công tác xã hội.

- Bồi dưỡng các kỹ năng, sàng lọc phát hiện sớm đối với trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; đào tạo, bồi dưỡng cho đội ngũ vận hành hệ thống cơ sở dữ liệu về sức khỏe tâm thần, trẻ em tự kỷ; khảo sát, đánh giá giữa kỳ, cuối kỳ, chuyên đề về sức khỏe tâm thần.

b) Tập huấn cho cán bộ, nhân viên, cộng tác viên và gia đình đối tượng về kỹ năng, phương pháp chăm sóc và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

c) Tổ chức học tập, trao đổi kinh nghiệm trong và ngoài tỉnh về thực hiện Chương trình.

6. Truyền thông, nâng cao nhận thức:

a) Tổ chức tuyên truyền quan các phương tiện thông tin truyền thông, các hình thức phù hợp về các chủ trương, chính sách của Đảng và pháp luật của Nhà nước đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; tuyên truyền nâng cao nhận thức của các cấp, các ngành và cộng đồng xã hội về vai trò, vị trí hệ thống trợ giúp xã hội; kỹ năng chăm sóc sức khỏe tâm thần; chăm sóc, giáo dục và phục hồi chức năng đối với trẻ tự kỷ và đối tượng khác.

b) Chia sẻ thông tin và kinh nghiệm về lĩnh vực trợ giúp xã hội chăm sóc và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí, đặc biệt là chương trình, nội dung đào tạo và nâng cao năng lực cán bộ, nhân viên trợ giúp xã hội.

7. Hoạt động giám sát, đánh giá:

a) Thực hiện hệ thống theo dõi, giám sát, đánh giá công tác trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí (đầu vào, hoạt động, đầu ra) và đánh giá kết quả, tác động của Chương trình.

b) Tổng hợp báo cáo, phổ biến thông tin kết quả thực hiện trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng đối với người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

c) Xây dựng cơ sở dữ liệu, quản lý người bệnh tâm thần, trẻ em tự kỷ trên toàn tỉnh.

IV. KINH PHÍ THỰC HIỆN:

1. Kinh phí thực hiện Kế hoạch do ngân sách nhà nước bảo đảm theo phân cấp ngân sách hiện hành và khả năng cân đối ngân sách trong từng thời kỳ, được bố trí trong dự toán chi của các cơ quan, đơn vị được giao nhiệm vụ thực hiện kế hoạch theo quy định của Luật Ngân sách nhà nước và từ các nguồn kinh phí hợp pháp khác; các chương trình mục tiêu quốc gia, các chương trình, dự án, đề án liên quan khác để thực hiện các hoạt động của Kế hoạch theo quy định của pháp luật về ngân sách Nhà nước.

2. Đóng góp, hỗ trợ hợp pháp của các doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân trong và ngoài nước.

3. Các sở, ngành và địa phương lập dự toán ngân sách hằng năm để thực hiện Kế hoạch và quản lý, sử dụng kinh phí theo quy định của pháp luật về ngân sách Nhà nước.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Sở Lao động - Thương binh và Xã hội:

- Là cơ quan chủ trì thực hiện Kế hoạch; phối hợp với các sở, ngành liên quan, UBND các huyện, thị xã, thành phố triển khai, thực hiện Kế hoạch theo chức năng, nhiệm vụ được giao.

- Tổ chức thực hiện việc chăm sóc, giáo dục và phục hồi chức năng tại các cơ sở của ngành; tạo việc làm, hỗ trợ sinh kế; nhân rộng mô hình cơ sở trợ giúp xã hội chăm sóc, giáo dục và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí.

- Triển khai các hoạt động truyền thông nâng cao nhận thức; khảo sát, đánh giá và thu thập thông tin về người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; phát triển các cơ sở trợ giúp xã hội để chăm sóc, phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí; nâng cao năng lực đội ngũ công chức, viên chức và cộng tác viên làm công tác trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng.

- Tổng hợp kết quả thực hiện Kế hoạch báo cáo Bộ Lao động- TB&XH và UBND tỉnh theo quy định.

2. Sở Kế hoạch và Đầu tư:

Chủ trì, phối hợp với các sở, ngành liên quan vận động các nguồn hỗ trợ phát triển chính thức (ODA) cho các hoạt động thực hiện Kế hoạch.

3. Sở Tài chính:

Căn cứ khả năng cân đối của ngân sách và phân cấp ngân sách, tham mưu UBND tỉnh bố trí kinh phí thực hiện Kế hoạch theo quy định.

4. Sở Y tế:

Chủ trì thực hiện các hoạt động hỗ trợ y tế, phục hồi chức năng; phối hợp với Sở Lao động - Thương binh và Xã hội thực hiện phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí tại cộng đồng và trong các cơ sở trợ giúp xã hội; nâng cao năng lực đội ngũ nhân viên, cộng tác viên y tế về chăm sóc sức khỏe tâm thần, trẻ em tự kỷ và rối nhiễu tâm trí.

5. Sở Giáo dục và Đào tạo:

Chủ trì thực hiện hoạt động trợ giúp trẻ em tự kỷ, rối nhiễu tâm trí tiếp cận giáo dục; phối hợp với các sở, ngành, đoàn thể triển khai tập huấn, lồng ghép các chương trình giáo dục kỹ năng sống cho học sinh, sinh viên trong các cơ sở giáo dục và đào tạo; triển khai các chương trình phòng ngừa, can thiệp sớm các trường hợp học sinh, sinh viên có biểu hiện tự kỷ và rối nhiễu tâm trí trong các cơ sở giáo dục và đào tạo; chỉ đạo các cơ sở giáo dục và đào tạo phối hợp với các cơ sở y tế có liên quan thực hiện công tác chăm sóc, giáo dục, phục hồi khả năng học tập và học nghề cho học sinh, sinh viên, học viên bị tự kỷ, rối nhiễu tâm trí và mắc bệnh tâm thần.

6. Sở Thông tin và Truyền thông:

Chủ trì, hướng dẫn các cơ quan báo chí, cơ quan thông tin đại chúng trên địa bàn thực hiện thông tin, tuyên truyền đến toàn thể cán bộ và nhân dân trong tỉnh về Kế hoạch thực hiện Chương trình trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí trên địa bàn tỉnh.

7. Báo Quảng Trị; Đài Phát thanh- Truyền hình tỉnh:

Chủ trì, phối hợp với các sở, ban ngành và cơ quan liên quan thực hiện công tác tuyên truyền về trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí trên địa bàn tỉnh. Tăng thời lượng phát sóng, số lượng tin, bài, chuyên mục.

8. Các Sở, ngành liên quan: Theo chức năng, nhiệm vụ được giao để triển khai thực hiện các nội dung của Kế hoạch.

9. Ủy ban nhân dân các huyện, thị xã, thành phố:

- Xây dựng chương trình, kế hoạch nhằm cụ thể hóa các nội dung hoạt động của Kế hoạch này phù hợp với mục tiêu phát triển kinh tế- xã hội của địa phương.

- Chỉ đạo, triển khai thực hiện các nội dung hoạt động, nhiệm vụ, giải pháp của Kế hoạch phù hợp trên địa bàn.

- Chủ động bố trí ngân sách, nhân lực, lồng ghép kinh phí các chương trình, kế hoạch, đề án có liên quan trên địa bàn để đảm bảo thực hiện các mục tiêu của Kế hoạch.

10. Đề nghị Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh, Hội Liên hiệp Phụ nữ tỉnh, Hội Nông dân tỉnh, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tỉnh: Chỉ đạo các cấp hội cơ sở tham gia trợ giúp xã hội và phục hồi chức năng cho người tâm thần, trẻ em tự kỷ và người rối nhiễu tâm trí dựa vào cộng đồng; trong phạm vi chức năng, nhiệm vụ của mình tham gia tổ chức triển khai thực hiện Kế hoạch.

VI. CHẾ ĐỘ BÁO CÁO

Giám đốc các Sở, Thủ trưởng các cơ quan liên quan, Chủ tịch UBND các huyện, thị xã, thành phố căn cứ chức năng, nhiệm vụ và tình hình thực tế của đơn vị, địa phương để chủ động triển khai thực hiện Kế hoạch. Hàng năm báo cáo kết quả thực hiện (gửi về Sở Lao động - Thương binh và Xã hội) trước ngày 25/11 để tổng hợp báo cáo UBND tỉnh và Bộ Lao động – Thương binh và Xã hội.

Trong quá trình triển khai thực hiện, nếu có khó khăn, vướng mắc, yêu cầu các cơ quan, địa phương phản ánh về Sở Lao động – Thương binh và Xã hội để tổng hợp, báo cáo UBND tỉnh xem xét, có ý kiến chỉ đạo./.

Nơi nhận:

- Bộ LĐ-TB&XH (b/c);
- TT Tỉnh ủy, TT HĐND tỉnh (b/c);
- UBMTTQVN tỉnh;
- Cục BTEXH (Bộ LĐ-TB&XH);
- Các Sở, ban ngành, đoàn thể cấp tỉnh (trong KH);
- UBND các huyện, thị xã, thành phố;
- CVP và các PVP;
- Lưu VT, VX.

**TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
KT. CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH**

Hoàng Nam